

ЗНАЙОМТЕСЬ — МКЧХ

МКЧХ

Про фотографію на обкладинці: допомогти людям відновити контакт із близькими — це один з найважливіших видів допомоги для постраждалих від кризи. Тут маленька дівчинка з Демократичної Республіки Конго знайшла свого дядька. Вона була розлучена з сім'єю, коли в 2009 р. почалися бойові дії.

МКЧХ

Міжнародний Комітет Червоного Хреста
19 Avenue de la Paix
1202 Женева, Швейцарія
Т + 41 22 734 60 01 + 41 22 733 20 57
E-mail: shop@icrc.org, www.icrc.org
© МКЧХ, червень 2020 р.

Фотографія на обкладинці: Jonathan Torgovnik/Getty Images/ICRC

ЗНАЙОМТЕСЬ — МКЧХ

Чому МКЧХ?	4
Що таке МКЧХ?	6
<i>Історія знайомства. Інженерні рішення</i>	8
Міжнародний рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця	10
Де працює МКЧХ?	12
<i>Історія знайомства. Нова робота Каріми</i>	14
Хто ми є	15
Допомога	16
Економічна безпека	18
Водопостачання і забезпечення житлом	20
Охорона здоров'я	22
Позбавлення від вибухових пристроїв	24
<i>Історія знайомства. Ольмес встає на ноги</i>	26
Захист	29
Присутність і діалог	30
Сприяння захисту осіб, які тримаються під вартою	32
Захист найбільш уразливих	34
<i>Історія знайомства. Не тільки перша допомога</i>	36
Відновлення сімейних зв'язків	38
<i>Історія знайомства. Колишній в'язень знаходить відповіді</i>	39
Превентивна діяльність	40
Передати звістку на лінію фронту	42
На шляху до гуманнішого майбутнього	44
Обмежити гуманітарні наслідки війни	46
Медична допомога під загрозою	48
Знайомство з майбутнім	50

Там, де структури охорони здоров'я практично відсутні через збройний конфлікт, співробітники МКЧХ використовують будь-які доступні засоби, щоб дістатися до людей.
На фото: «Саокрус» мчить річкою Гуав'яре в Колумбії.

ЧОМУ МКЧХ?

Поки люди продовжують розв'язувати суперечки за допомогою зброї, буде зберігатися потреба в таких незалежних організаціях, як Міжнародний Комітет Червоного Хреста (МКЧХ), які приходять на допомогу людям, постраждалим від збройного насильства.

На сьогоднішній день, на жаль, потреба в цьому стала вищою, ніж будь-коли. Як міжнародні, так і внутрішні збройні конфлікти роздирають країни і громади в усіх куточках світу. Конфлікти дедалі частіше ведуться на вулицях міст і безпосередньо в тих місцях, де люди живуть і працюють.

Водночас інші види насильства завдають людям все більше страждань: збройні зіткнення між організованими злочинними угрупованнями, бандами і поліцейськими, різними народностями. Якоюсь мірою це відбувається через те, що зброя стає дедалі доступнішою.

Під час збройного конфлікту здоров'я людей, безперечно, страждає. Особливо це стосується дітей. Тому ми пропонуємо сім'ям медичні послуги. На фото вище: одна з таких сімей, що втекла від спалахів насильства в Іраку.

МКЧХ був заснований понад 150 років тому після битви при Сольферіно у 1859 р.

Численні жертви

В усіх цих випадках навіть тих, хто не залучений до військових дій, продовжують вбивати невибірково або часом цілеспрямовано, що змушує великі групи людей залишати домівки, втрачаючи притулок та доступ до їжі і води. Водночас у зв'язку з новими технологіями, зокрема роботизованою і дистанційно керованою зброєю і кібервійнами, а також у зв'язку зі збільшенням числа конфліктів за участю недержавних збройних формувань, виникає питання про те, чи чинні правила ведення війни є достатніми, або ж їх потрібно розробляти більш поглиблено.

Право війни

Норми, що регулюють ведення військових дій і визначають осіб, що користуються захистом, кодифіковані у зводі, заснованому, здебільшого, на Женевських конвенціях і відомому як право війни, або міжнародне гуманітарне право. Цей звід законів містить міжнародні договори, які, зокрема, обмежують застосування сили, забороняють деякі види зброї і забезпечують захист цивільного населення, військовополонених і поранених, хворих і військовослужбовців, потерпілих корабельну аварію. У міру того, як конфлікти двадцять першого століття ставатимуть дедалі інтенсивнішими, МКЧХ, як і раніше, буде прагнути надати людям життєво важливу допомогу і захист. Ми також будемо грати головну роль у просуванні гуманітарного права і в уточненні, розвитку і покращенні цієї найважливішої галузі права у відповідь на реалії сучасної війни.

Зростання потреб

МКЧХ постійно шукає нові способи вирішення сьогоденних складних і мінливих криз. Наслідком однієї з таких криз в усьому світі є важке становище мігрантів. Все більше і більше людей залишають рідні місця в пошуках їжі, роботи або безпечного для життя місця, а ризик, на який вони йдуть, щоб покращити своє життя, занадто часто призводить до трагічних наслідків. Саме тому ми будемо продовжувати шукати способи допомогти мігрантам в їхніх життєво важливих потребах.

ЩО ТАКЕ МКЧХ?

МКЧХ — нейтральна, неупереджена і незалежна гуманітарна організація. На нас покладено завдання надавати допомогу і захист людям, які постраждали від збройних конфліктів або інших ситуацій насильства. Під «іншими ситуаціями насильства» ми розуміємо насильство, яке не досягло рівня збройного конфлікту, але здійснюється великими групами осіб і має наслідки гуманітарного характеру. Такі повноваження були надані нам державами завдяки чотирьом Женевським конвенціям 1949 р., Додатковим протоколам до них 1977 і 2005 рр. і Статуту Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця 1986 р.

Наші повноваження і юридичний статус відрізняють нас як від міжурядових організацій (таких, як спеціалізовані установи ООН), так і від неурядових організацій. Цей статус дозволяє нам функціонувати незалежно від держав і служити, дотримуючись принципу неупередженості, людям, які найбільше потребують захисту і допомоги.

ЧИМ ЗАЙМАЄТЬСЯ МКЧХ

Діяльність МКЧХ спрямована на захист життя, здоров'я і гідності людей, які постраждали від насильства. Займаючись цим, МКЧХ використовує комплексний підхід, в якому тісно взаємопов'язані три напрямки його діяльності: захист, допомога і превентивна діяльність. Робота в одній з цих галузей зміцнює і доповнює заходи, що вживаються в інших галузях, а також дає розуміння ситуації в цілому.

Допомога

МКЧХ допомагає людям, постраждалим від збройних конфліктів та інших форм насильства, багатьма способами: забезпечує їх водою і при-тулком; сприяє економічній захищеності; покращує надання медичної допомоги (включаючи військово-польову хірургію і медичний догляд за особами, позбавленими волі); стежить за правильним поведінням з останками і сприяє їхній ідентифікації; допомагає жертвам вибухів протипіхотних мін та інших боєприпасів, залишених у місцях ведення військових дій. Див. стор. 16.

Захист

Ми прагнемо охороняти життя, здоров'я і гідність цивільних осіб, які постраждали від збройних конфліктів та інших форм насильства, включаючи осіб, позбавлених волі. Ми робимо це, закликаючи органи влади та інші сили виконувати зобов'язання, які вони взяли на себе відповідно до міжнародного гуманітарного права та інших норм, що захищають людей, постраждалих від насильства. Див. стор. 29.

Превентивна діяльність

МКЧХ спрямовує свою діяльність на міжнародному, регіональному та місцевому рівнях на те, щоб домогтися суворішого дотримання норм міжнародного гуманітарного права і гуманітарних принципів. Ми працюємо на перспективу, щоб зміцнити розуміння найважливіших питань гуманітарного характеру. Див. стор. 40.

У кризові моменти МКЧХ робить все можливе, щоб допомогти людям у тому, чого вони найбільше потребують. На території України ми забезпечували борошном місцеві пекарні, щоб вони могли пекти хліб. Разом із Українським Червоним Хрестом ми роздавали хліб людям, яким довелося покинути домівки внаслідок бойових дій.

У багатьох аспектах нашої роботи ми тісно співпрацюємо з національними товариствами Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та іншими ключовими партнерами з гуманітарної діяльності. Ви можете дізнатися більше про нашу роботу на сайті www.icrc.org/discover

ІНЖЕНЕРНІ РІШЕННЯ

Халед Мушара, інженер-гідротехнік і фахівець з комунальних питань, давно займається покращенням життя своїх співвітчизників в Ємені. До того, як він став співробітником МКЧХ в 2012 р., він працював в агентстві, налагоджуючи дорожню систему країни. Він згадує, що коли вперше почув про МКЧХ, він поставився до цієї швейцарської організації з її примітною емблемою у вигляді червоного хреста з певною пересторогою. Він згадує: «Спочатку я думав: чим вони займаються? Вони дійсно надають гуманітарну допомогу чи вони приїхали, щоб спробувати змінити релігійні вірування людей? Але коли я розібрався в роботі МКЧХ і зробив про неї власні висновки, я зрозумів, що мої перші враження були неправильними». Халед тепер знає, що МКЧХ — організація, яка взяла на себе зобов'язання допомагати найбільш вразливим людям незалежно від їхньої раси, переконань або релігійної приналежності. «МКЧХ бачить це так: якщо ти людина, то ти заслуговуєш на те, щоб жити. Це була велика зміна в моєму розумінні МКЧХ», — каже він. Відтоді він багато разів переконувався в тому, що наші принципи неупередженості та нейтральності дозволяють нам допомагати людям безпосередньо в зонах бойових дій: «Це відбувається завдяки тому, що всі групи, які беруть участь у конфлікті, вірять, що МКЧХ зберігає нейтральність і не ставатиме на чийсь сторону. Таким чином, ми можемо працювати там, де інші не можуть».

Історії знайомства

Це всього лише один приклад того, як люди з різних країн світу знайомляться з МКЧХ. І він показує, як співробітники організації, такі як Халед, працюють з місцевими громадами, щоб знайти нові способи досягти нашої головної мети — полегшити страждання, спричинені війною. У цій брошурі ви ознайомитеся з діяльністю МКЧХ, читаючи історії про таких людей, як Халед, і короткі пояснення про те, що таке МКЧХ, чим займається, як, коли, де і чому працює.

Дізнайтеся більше на сайті www.icrc.org/discover

«Проекти повинні бути стійкими. Цей підхід МКЧХ викликає у мене повагу. Ми дуже стараємося, щоб наші проекти допомагали людям у довгостроковій перспективі».

Халед Мушара, інженер-гідротехнік і фахівець з комунальних питань

Халед Мушара забезпечує місцеві громади насосами, трубами і водяними баками, організовує тимчасові пункти роздачі води, ремонтує та модернізує інфраструктуру лікарень, системи електропостачання та зрошувальні системи, пошкоджені в результаті конфлікту.

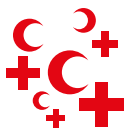
МІЖНАРОДНИЙ РУХ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА І ЧЕРВОНОГО ПІВМІСЯЦЯ

МКЧХ

Міжнародний Комітет Червоного Хреста (МКЧХ) є складовою частиною Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, до складу якого входять також 192 національні товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та Міжнародна Федерація товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.

Національні товариства працюють у своїх країнах, а Федерація координує міжнародну діяльність національних товариств щодо ліквідації наслідків лих, не пов'язаних зі збройним конфліктом. Федерація — ключовий партнер МКЧХ, особливо в тих випадках, коли конфлікти відбуваються одночасно зі стихійними лихами. Ми також тісно співпрацюємо з національними товариствами, які діляться своїми професійними навичками і знаннями про конкретну місцевість, місцеві культури і мови.

НАЦІОНАЛЬНІ ТОВАРИСТВА ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА І ЧЕРВОНОГО ПІВМІСЯЦЯ

Національні товариства допомагають урядам своїх країн у гуманітарній сфері. Їхня діяльність різноманітна. Вона включає в себе гуманітарну допомогу під час стихійних лих, проекти в галузі охорони здоров'я та соціальні програми. У воєнний час національні товариства надають допомогу цивільним особам і, коли це необхідно, надають підтримку військово-медичним службам.

МІЖНАРОДНА ФЕДЕРАЦІЯ ТОВАРИСТВ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА І ЧЕРВОНОГО ПІВМІСЯЦЯ

Федерація складається зі 192 національних товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, які разом становлять найбільшу в світі волонтерську гуманітарну мережу організацій. Її члени працюють до, під час і після лих, катастроф і епідемій, реагуючи на потреби і полегшуючи життя вразливих осіб, надаючи довгострокові послуги і реалізуючи програми в галузі розвитку, здійснюючи ліквідацію наслідків стихійних лих, а також реалізуючи ініціативи щодо якнайшвидшого відновлення.

МКЧХ, Федерація і кожне національне товариство є незалежними юридичними особами. Кожна з цих організацій має свій набір статутних документів і не має влади над іншими.

У своїй роботі ми завжди керуємося Основоволожними принципами Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.

ОСНОВОПОЛОЖНІ ПРИНЦИПИ

Гуманність

Міжнародний рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, породжений прагненням надавати допомогу всім пораненим на полі бою без винятку чи переваги, намагається за будь-яких обставин як на міжнародному, так і на національному рівні запобігати стражданням людини або полегувати їх. Рух покликаний захищати життя та здоров'я людей і забезпечувати повагу до людської особистості. Він сприяє досягненню взаєморозуміння, дружби, співробітництва і міцного миру між народами.

Неупередженість

Рух не проводить жодної дискримінації за ознакою національності, раси, релігії, класу або політичних переконань. Він лише прагне полегувати стражданням людей, і, передусім, тих, хто найбільше цього потребує.

Нейтральність

Щоб зберегти загальну довіру, Рух не може ставати на чийсь бік у збройних конфліктах і вступати в суперечки політичного, расового, релігійного або ідеологічного характеру.

Незалежність

Рух є незалежним. Національні товариства, надаючи своїм урядам допомогу в їхній гуманітарній діяльності і підпорядковуючись законам своєї країни, повинні, тим не менш, завжди зберігати автономію, щоб мати можливість діяти відповідно до принципів Червоного Хреста.

Добровільність

У своїй добровільній діяльності з надання допомоги Рух жодною мірою не керується прагненням до отримання вигоди.

Єдність

У країні може бути тільки одне національне товариство Червоного Хреста або Червоного Півмісяця. Воно повинно бути відкритим для всіх і здійснювати свою гуманітарну діяльність на всій території країни.

Універсальність

Міжнародний рух Червоного Хреста і Червоного Півмісяця є всесвітнім. Усі національні товариства користуються рівними правами і зобов'язані надавати допомогу одне одному.

Дізнайтеся більше на сайті www.icrc.org/discover

ДЕ ПРАЦЮЄ МКЧХ?

Коли починаються військові дії, люди, що опинилися в таких небезпечних зонах, потребують негайної допомоги. Тому МКЧХ проводить активні дії там, де відбуваються збройні конфлікти та інші ситуації насильства; крім того, у нього є офіси і представництва (делегації) у столицях і великих містах, які є регіональними вузлами для координації дій і роздачі допомоги.

У нас є делегації та представництва у понад 90 країнах по всьому світу.

Переважна більшість із понад 19 000 наших співробітників є громадянами тих країн, де вони працюють. У нашій штаб-квартирі в Женеві (Швейцарія) понад 1 000 співробітників складають і втілюють в життя стандарти і стратегії для всієї організації в цілому, а також надають необхідну підтримку в операціях на місцях і здійснюють контроль над ними.

Jonathan Torgovnik/ICRC

Ця карта призначена винятково для інформаційних цілей і не носить політичного характеру.

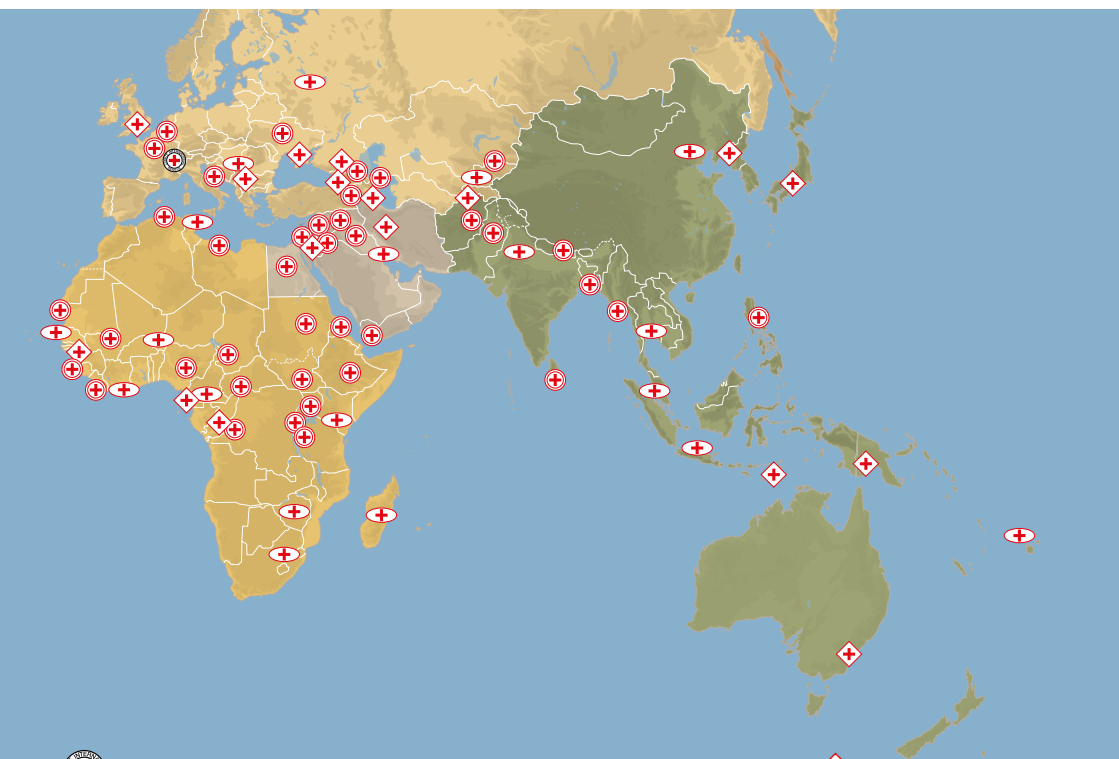
Станом на січень 2016 р.

У Демократичній Республіці Конго співробітники МКЧХ і волонтери місцевого Червоного Хреста дістаються до постраждалих на каное.

Наші делегації на місцях можуть працювати в одній або декількох країнах, якщо вони мають статус регіонального представництва. Вони працюють за кількома напрямками, в залежності від ситуації і потреб, наприклад:

- надання матеріальної допомоги людям, постраждалим від збройних конфліктів, що тривають чи починаються, або інших ситуацій насильства, і зусилля у забезпеченні їхнього захисту;
- вжиття заходів превентивного характеру, співробітництво з партнерами з Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та «гуманітарна дипломатія» (використання впливу на держави, важливих осіб і організації, щоб змінити ситуацію на кращу).

Крім того, наші делегації є свого роду системою раннього запобігання, яка дозволяє швидко вживати ефективних заходів у разі виникнення збройного конфлікту чи іншої ситуації насильства.

ІСТОРІЯ ЗНАЙОМСТВА

НОВА РОБОТА КАРІМІ

Коли Карімі (на фото вище) було всього 12 років, вони з братом потрапили під перехресний вогонь під час боїв поруч із їхнім будинком у Кабулі (Афганістан). Чотири кулі пошкодили їй ногу, в результаті чого була потрібна негайна ампутація ноги трохи вище коліна. Тоді МКЧХ означав для Карімі тільки одне — можливість знову почати ходити. Але врешті-решт, вона отримала тут нове життя і нову роботу. «Я прийшла в центр фізичної реабілітації МКЧХ, щоб мені зробили протез і навчили з ним ходити. Але потім, коли я принесла його на ремонт, я дізналася, що можна пройти навчання і стати фізіотерапевтом». Тепер, майже два десятиліття по тому, як вона сама втратила ногу, Каріма працює фізіотерапевтом і допомагає керувати центром у Кабулі. Вона допомагає і молодим, і старим впоратися з інвалідністю, звикнути до протезів і зміцнити поранені кінцівки.

Багато співробітників МКЧХ зазнали наслідків збройних конфліктів на собі. Каріма (зліва на фото) дуже добре розуміє, що переживають її пацієнти.

ХТО МИ Є

По всьому світу понад 17 000 осіб, так само, як і Каріма, працюють на МКЧХ у своїх країнах. Ці цінні співробітники виконують більшу частину роботи, ділячись знаннями і досвідом у тому, що стосується місцевих реалій. Крім того, все частіше співробітників, прийнятих на роботу в одній країні, направляють до делегацій в інших країнах. Сьогодні у нас на місцях працюють понад 2 500 іноземних співробітників. Половина з них — делегати, тобто чоловіки і жінки, які відвідують в'язнів, розробляють і виконують програми надання допомоги, поширюють знання та інформацію про міжнародне гуманітарне право і сприяють дотриманню його норм. Решта — фахівці, такі як лікарі, медсестри, інженери, фахівці в галузі інформаційних технологій, ветеринари, агрономи, перекладачі та адміністратори.

Дізнатися більше про наш кадровий склад і про вакансії в нашій організації можна на сайті www.icrc.org/discover

ДОПОМОГА

Порятунок життів, турбота про майбутнє

Де б не відбувався конфлікт, МКЧХ намагається зберегти життя людей та їхні можливості самозабезпечення. Ми відповідаємо на їхні нагальні матеріальні потреби і намагаємося зробити так, щоб наслідки конфлікту: хвороби, поранення, голод, втрата засобів до існування і даху над головою не ставили під загрозу їхнє виживання і майбутнє.

Широкий спектр видів допомоги

Наша допомога набуває різних форм, в залежності від регіону і характеру кризи. Вона може полягати в наданні матеріальної допомоги (як-от продовольства, готівкових коштів, насіння, інструментів і ліків), у ремонті систем водопостачання та каналізації або будівництві медичних пунктів. Ми організуємо навчання тих, хто надає першу допомогу, а також проводимо семінари для хірургів, анестезіологів, медсестер, протезистів і ортезистів. Усі наші зусилля спрямовані на розширення можливостей місцевих установ з надання таких базових послуг, як водопостачання, забезпечення санітарно-гігієнічних умов і охорона здоров'я.

Самостійно заробити на життя

Хоча надзвичайна допомога рятує життя і пом'якшує найгостріші наслідки конфлікту, ми завжди намагаємося пам'ятати про свою кінцеву мету: відновити здатність людей самостійно себе забезпечувати. У деяких випадках допомога приймає форму невеликих грошових дотацій, щоб сім'ї самі могли вибрати, яким чином задовольняти свої потреби; така допомога також приносить непряму користь місцевим ринкам і виробникам. В інших випадках ми даємо людям засоби виробництва, щоб вони почали невеличку власну справу або виробляли продукти харчування.

Дівчинка несе воду в таборі для біженців.
Південний Судан.

Цей чоловік у провінції Паттані в Таїланді отримав невеликий човен і рибальські снасті, що допомогло йому повернутися до свого життя рибалки після виходу з ув'язнення.

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА

Коли починається збройний конфлікт або інша ситуація насильства, МКЧХ допомагає людям у їхніх основних потребах, надаючи їм продовольство, кухонне начиння, притулок, одяг, предмети гігієни тощо. При цьому ми враховуємо всі основні економічні потреби домогосподарства.

Довгострокові потреби

Утім, ми не зупиняємося на цьому. Ми також шукаємо способи досягти того, щоб сім'ї та цілі громади змогли повернути свою економічну незалежність і стабільність. Наша мета — переконатися, що люди зможуть звести кінці з кінцями і подбати про себе в довгостроковій перспективі.

Оскільки наш мандат поширюється також на осіб, позбавлених волі у зв'язку з конфліктом, ми намагаємося, за необхідності, сприяти покращенню життя в'язнів у сфері харчування і санітарії.

Дізнайтеся більше на сайті www.icrc.org/discover

Drina Mrazikova/CRC

Казаманс (Сенегал) — лише один з районів, де МКЧХ надає насіння й інструменти, щоб допомогти людям почати невелику власну справу, пов'язану з обробкою землі або розведенням худоби.

Робота МКЧХ з економічної підтримки включає в себе роздачу продовольства, вакцинацію худоби, ремонт зрошувальних систем, надання насіння й інструментів, щоб допомогти людям повернутися до обробки землі, організацію програм «гроші за працю» і видачу грошових дотацій для початку невеликої власної справи (наприклад, перукарського салону або майстерні з ремонту автомобілів чи велосипедів).

Раніше Абдул Маджід прокидався рано вранці та ходив від дверей до дверей у пошуках роботи. «Більшість людей не хотіли наймати 43-річного, — згадує він. — Виховуючи трьох дітей та не маючи роботи, я переживав скрутні часи». Але все змінилося, коли він отримав грант як учасник програми економічної безпеки, мета якої — допомогти мешканцям південно-східного Бангладешу самим забезпечувати себе. У рамках цієї програми МКЧХ і Товариство Червоного Півмісяця Бангладешу надають гранти для розвитку сільського господарства, тваринництва та ініціатив малого бізнесу, а також забезпечують відповідну теоретичну і консультативну підтримку. «Тепер я можу відправити дітей до школи, — говорить пан Маджід. — Здійснення мрій перевершило всі мої очікування».

Dhiman Tripura/Bangladesh Red Crescent Society

ВОДОПОСТАЧАННЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОМ

Підхід, орієнтований на охорону здоров'я

Наші програми водопостачання та забезпечення житлом спрямовані на збереження здоров'я населення під час конфліктів шляхом забезпечення здорових умов життя людей. Ми прагнемо гарантувати належне функціонування основних комунальних служб (чиста вода, притулок, санітарно-гігієнічні умови тощо). Наслідки збройного конфлікту можуть бути прямими або непрямими, короткостроковими і довгостроковими. Особливо вразливими є міські райони з високою щільністю населення і складною інфраструктурою.

Brecht Goris/ICRC

Низька якість комунальних послуг — поганий стан здоров'я

Коли системи водопостачання, електропостачання та каналізації не працюють належним чином, страждає здоров'я людей, які від них залежать, і погіршуються умови їхнього життя. Ці системи можуть не впоратися з напливом переміщених осіб, зокрема мігрантів, або ж їхнє технічне обслуговування може виявитися неможливим, оскільки доступ до інфраструктури перекритий внаслідок бойових дій.

Взаємопов'язані послуги

Багато напрямків діяльності МКЧХ є взаємозалежними. Щоб забезпечити населення водою, необхідна електрика, а також система очищення стічних вод, а для лікування хворих і поранених в лікарнях повинні бути вода, електрика і каналізація. Наша робота не завершується із закінченням конфлікту — ми продовжуємо надавати ці послуги до того моменту, поки уряд не зможе знову взяти їх на себе.

Доступ до чистої води дуже важливий, особливо під час кризи. Після того як тайфун «Хайян» знищив місцеву систему водопостачання, МКЧХ забезпечував питною водою жителів провінції Самар на Філіппінах.

Omar Saad/ICRC

Війна все частіше ведеться в міських районах. У результаті, нашим інженерам доводиться ремонтувати і підтримувати в таких містах, як Багдад (Ірак), величезні і складні системи водопостачання, а також системи водоочищення.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Мало коли потреба в медичній допомозі є настільки високою, як під час війни. Під час війни комбатанти і цивільні особи страждають і вмирають, цілі громади змушені тікати в пошуках безпеки. У подібних умовах функціонування інфраструктури і систем постачання, необхідних для надання населенню послуг охорони здоров'я, може бути порушене, вони можуть бути пошкоджені або знищені. Такі ситуації надзвичайно складні і небезпечні для будь-кого, хто хоче або намагається надати людям медичну допомогу. Установи, яким вдається продовжити роботу, часто просто не можуть впоратися з величезним потоком поранених, інфікованих або постраждалих від недоїдання. Водночас, через масові акти насильства доступ до медичної допомоги може бути пов'язаний з непомірними труднощами і небезпеками, або його може не бути зовсім.

Комплексний підхід

Внаслідок цих проблем багато найважливіших повсякденних потреб (щеплення, охорона материнства і дитинства, лікування хронічних захворювань тощо) залишаються поза увагою. Крім того, основні системи забезпечення санітарії та гігієни, джерела чистої води і запаси продовольства часто також виявляються ураженими, що робить суспільство ще більш вразливим щодо інфекційних захворювань і недоїдання. Для задоволення цих складних взаємопов'язаних потреб ми застосовуємо комплексний підхід, завжди приділяючи у своїй діяльності основну увагу окремим людям і намагаючись оточити безперервною турботою з того моменту, коли людина отримує поранення або захворіє, — протягом періоду, коли вона лікується в медпункті або лікарні, і аж до її повного одужання і відновлення. На кожному етапі ми тісно співпрацюємо з місцевими громадами й організаціями охорони здоров'я під час оцінки і подальшого реагування на потреби.

Під час збройних конфліктів МКЧХ направляє до місцевих лікарень хірургів, обладнання та медикаменти. На фото: в Кандагарі (Афганістан) хірурги роблять операцію молодому чоловіку, який отримав сильні опіки.

Через війну людям важче отримати медичну допомогу, коли вони її особливо потребують. Вгорі справа: лікар МКЧХ оглядає хлопчика в лікарні в Південному Судані.

Jacob Simkin/ICRC

ШИРОКИЙ СПЕКТР ПОСЛУГ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Навчання прийомам першої допомоги і підтримка такої роботи

Допомога починається з тих, хто перебуває найближче до постраждалих. З цією метою МКЧХ навчає місцевих жителів, волонтерів Червоного Хреста і Червоного Півмісяця, місцевих працівників системи охорони здоров'я та інших осіб прийомам першої допомоги, щоб вони могли стабілізувати стан пацієнта до того часу, коли ним займеться більш кваліфікований фахівець.

Первинна медико-санітарна допомога

Ми адаптуємо надавану підтримку до місцевих потреб, і наша робота зазвичай включає в себе як профілактичні заходи (наприклад, пропаганда здорового способу життя), так і лікування. Нашими першочерговими завданнями є проведення вакцинацій, охорона репродуктивного здоров'я, а також лікування та соціально-психологічна підтримка жертв сексуального насильства.

Лікарні і не тільки

Оскільки конфлікт позначається на всіх сторонах охорони суспільного здоров'я, ми застосовуємо комплексний підхід до лікарняного лікування. Ми займаємося управлінням лікарняним господарством, хірургічною допомогою, лікуванням захворювань внутрішніх органів, педіатрією, акушерством і гінекологією, а також стаціонарним лікуванням пацієнтів з інфекційними захворюваннями.

Психічне здоров'я і соціально-психологічна підтримка

МКЧХ також серйозно опікується душевним добробутом людей, які отримали психологічну травму в результаті насильства. Психологічна та соціально-психологічна підтримка постраждалих є частиною зусиль, спрямованих на те, щоб допомогти суспільству загоїти рани, завдані війною та іншими формами насильства.

Охорона здоров'я в місцях тримання під вартою

Для того, щоб забезпечити необхідний мінімум для підтримки здоров'я в'язнів, ми відповідаємо на їхні індивідуальні потреби, одночасно працюючи над покращенням водопостачання, санітарно-гігієнічних умов, харчування та медичного обслуговування у тюрмах. Крім того, ми займаємося душевним здоров'ям осіб, позбавлених волі, особливо тих, хто зазнав катувань або інших видів жорстокого поводження, і тих, хто страждає від психічних хвороб.

Діти тримаються подалі від купи мін, що не вибухнули і були залишені поруч із футбольним полем в Басрі (Ірак). Ми працюємо над тим, щоб міни та подібні їм боєприпаси, що не вибухнули, не завдавали людям шкоди.

ПОЗБАВЛЕННЯ ВІД ВИБУХОВИХ ПРИСТРОЇВ

Міни та боєприпаси, що не вибухнули, можуть значно підвищити рівень небезпеки, яка загрожує жителям районів військових дій і тим, хто приходить до них на допомогу. Тому наші фахівці з боєприпасів забезпечують безпеку наших співробітників та інших людей. Вони також долучають зроблені ними висновки до наших доповідей про ведення військових дій.

Ми розробляємо різноманітні напрямки, зокрема інформування людей про небезпеку, знешкодження мін та боєприпасів, а також допомогу постраждалим. Ця робота починається під час конфлікту і може тривати довгий час після закінчення військових дій.

На фото праворуч: люди, які втратили близьких у роки бойових дій в Перу, нарешті дізналися, що сталося з їхніми близькими завдяки об'єднаним зусиллям судово-медичної служби країни і МКЧХ.

Shadow Pro/CRC

У 1983 році ми створили Спеціальний фонд допомоги інвалідам, щоб забезпечити безперервну реалізацію проектів, що фінансуються МКЧХ. Фонд також підтримує центри фізичної реабілітації в країнах з низьким рівнем доходів. У Центрі протезування і боротьби з поліомієлітом в Газі лаборантка вчить маленького хлопчика ходити в нових, зроблених на замовлення, чоботах.

Фізична реабілітація та соціальна інтеграція

В рамках нашої програми фізичної реабілітації людям пропонують фізіотерапію і допоміжні засоби пересування (протези, ортези, пристосування для ходьби і інвалідні коляски). Ми допомагаємо місцевим організаціям розширювати їхні власні можливості з надання таких послуг. Це згладжує перешкоди, з якими стикаються інваліди на шляху до соціальної інтеграції.

Судово-медична експертиза та гуманітарна діяльність

З тілами людей, які загинули під час війни, стихійного лиха або міграції, слід поводитися шанобливо. Їх необхідно виявляти, вилучати, реєструвати і впізнавати. Усі ці завдання наша судово-медична служба виконує з використанням новітніх інструментів і методів. Наші експерти допомагають місцевим службам в роботі з людськими останками під час конфлікту, а також в рамках довготривалих проектів з упізнання останків, навіть через роки після закінчення боїв.

Rodrigo Abd/CRC

ОЛЬМЕС ВСТАЄ НА НОГИ

У жовтні 2010 р. Ольмес Фабіан Ордонес прямував на навчання, він проходив курс із природокористування недалеко від свого дому у департаменті Какета на півдні Колумбії, коли наступив на міну і втратив ступню. Це могло б вщент розбити його мрію. Проте Ольмес повернувся до навчання завдяки власній завзятості і підтримці МКЧХ, Колумбійського Червоного Хреста та інших місцевих організацій.

Коли конфлікт закінчується або переміщується з одного району в інший, то вибухові пристрої, такі як міни, бомби, що не вибухнули, снаряди і касетні боеприпаси, продовжують вбивати і калічити людей. Ті, хто вижив, можуть втратити засоби до існування і здатність виконувати навіть найпростіші дії. Часто вони втрачають надію. А оскільки війни все частіше ведуться в багатонаселених містах, небезпека, яку являють собою вибухові пристрої, викликає все більше занепокоєння.

«Самі вибухи ранять і калічать, але є і менш відомі наслідки — психологічні, — каже Луїс Артуро Рохас, хірург із Какети, який пройшов навчання в МКЧХ, щоб допомагати людям, які пережили такі вибухи. — Коли людина втрачає кінцівку, найбільшою втратою може стати втрата волі до життя».

Andrés Cardona/ICRC

Мужність і сила Ольмеса Фабіана Ордонеса разом із підтримкою з боку МКЧХ і місцевих організацій допомогли йому повернутися до колишнього життя.

Діяльність МКЧХ спирається на досвід, отриманий в безлічі сфер, включаючи розмінування і знешкодження боєприпасів, охорону здоров'я, фізичну реабілітацію, соціально-психологічну підтримку і міжнародне гуманітарне право. Вона допомагає окремим людям і цілим спільнотам впоратися з наслідками подібних інцидентів і запобігти їхньому повторенню в майбутньому.

«МКЧХ став для мене всім, — каже Ольмес. — Вони перші запропонували мені допомогу після нещасного випадку. Завдяки їхній підтримці я знову навчився ходити. Переживши таке, я повірив, що в житті можна домогтися чого завгодно».

Превентивна діяльність

Щоб покласти край руйнівному впливу протипіхотних мін та касетних боєприпасів на життя цивільного населення, ми закликаємо держави ратифікувати і включити у внутрішньодержавне законодавство договори, які забороняють виробництво, передачу та застосування цих видів зброї. Ми також нагадуємо державам, які прийняли ці договори, про їхні зобов'язання з розмінування тих районів, що знаходяться під їхнім контролем, де є міни та боєприпаси, що не вибухнули.

Захист

Поки збройні конфлікти тривають, МКЧХ підтримує постійний діалог із силовими відомствами і збройними групами, намагаючись домогтися того, щоб вони не використовували зброю, заборонену міжнародним правом. Ми також нагадуємо їм про їхні обов'язки після закінчення конфлікту щодо розмінування районів, де є вибухові пристрої.

Безпосередня допомога

По всьому світу МКЧХ пропонує людям, пораненим при спрацьовуванні вибухових пристроїв, послуги з фізичної реабілітації, протези і ортези, милиці та інвалідні візки. Водночас, ми ділимося своїм практичним досвідом, сприяючи очищенню районів масового проживання цивільного населення від таких пристроїв. Все це змушує нас подвоїти зусилля, спрямовані на забезпечення дотримання норм, а за необхідності — і на відстоювання прийняття нових норм, які забороняють застосування таких видів зброї.

Ми використовуємо найрізноманітніші засоби поширення інформації, щоб привернути увагу до правил війни. Це зображення взято зі знятого МКЧХ мультфільму про міжнародне гуманітарне право, який називається «Коротко про правила війни». У ньому пояснюється, як право захищає цивільних осіб, медичні установи та в'язнів під час збройних конфліктів.

Подивитися фільм можна за адресою:

<https://www.icrc.org/ru/document/korotko-o-pravilah-voyny-0>.

ЗАХИСТ

Занадто часто від збройного конфлікту та інших форм насильства страждають люди, які не беруть участі в бойових діях. Їх масово вбивають або змушують рятуватися втечею через небезпечну територію. Руйнуються будинки, села і навіть цілі міста, позбавляючи людей даху над головою і можливості прогнати себе.

Захист, закріплений у праві

Коли відбуваються масові акти насильства, цивільні особи є вкрай вразливими і потребують захисту. МКЧХ прагне зробити так, щоб всі учасники бойових дій дотримувалися своїх зобов'язань відповідно до міжнародного гуманітарного права. Наприклад, держави повинні виконувати свій обов'язок гуманно поводитися з особами, які тримаються під вартою. Повага до єдності сім'ї, гідності, фізичної і психічної недоторканності людей також є такими основними зобов'язаннями.

Дотримання права

Складнощі, з якими стикається МКЧХ, коли намагається забезпечити захист цивільних осіб у сьогоdnішніх конфліктах, не можна віднести на рахунок недостатньої опрацьованості гуманітарного права. Проблема полягає в тому, що сторони в конфлікті не дотримуються належним чином цих норм.

ПРИСУТНІСТЬ І ДІАЛОГ

Згідно з Женевськими конвенціями 1949 р. і Додатковими протоколами 1977 р. цивільні особи і всі, хто не бере безпосередньої участі в бойових діях, в жодному разі не можуть піддаватися нападу. Навпаки, їх слід щадити і захищати. Щоб сприяти дотриманню гарантій, закріплених у цих правових положеннях, МКЧХ намагається підтримувати свою постійну присутність в тих місцях, де цивільним особам загрожує особливо серйозна небезпека. Ми нагадуємо всім зацікавленим сторонам про норми, що регулюють ведення військових дій, а також про норми, що стосуються застосування сили в правоохоронних операціях.

На місці подій

Коли наші делегати мають можливість документально зафіксувати порушення права, вони інформують органи влади і просять їх вжити заходів, щоб покласти край порушенням. У міру можливості делегати надають допомогу людям, які постраждали від конфлікту. Вони також ведуть регулярний діалог з усіма, хто носить зброю, чи то особовий склад збройних сил, групи повстанців, поліція, воєнізовані сили чи інші групи.

Співробітник МКЧХ пояснює норми міжнародного гуманітарного права членам озброєної групи у віддаленому департаменті Чоко (Колумбія).

Juan Arredondo/Getty Images/CRC

МКЧХ порушує гуманітарні питання на найвищому урядовому рівні. Президент МКЧХ Петер Маурер виступає на 12-й зустрічі держав-учасниць конвенції, якою заборонені протипіхотні міни.

На найвищому дипломатичному рівні

Ми також працюємо на найвищому дипломатичному рівні, щоб забезпечити захист цивільних осіб і в'язнів. Дипломатичні зусилля часто зосереджені на конкретних гуманітарних цілях, таких як доставка допомоги людям, які не можуть залишити райони бойових дій, отримання доступу до в'язниць і сприяння тимчасовим перемир'ям між сторонами, які воюють. Ці та інші зусилля допомагають гарантувати дотримання основних прав людей, яких ми намагаємося захистити, і особливо тих їхніх прав, які стосуються доступу до медичної допомоги і можливості заробити на життя.

Навіть у мирний час МКЧХ підтримує постійний діалог зі збройними силами. Ми закликаємо їх включати норми гуманітарного права в планування і проведення військової підготовки.

Nick Danziger/ICRC

Під наглядом МКЧХ афганські солдати навчаються поводитися з в'язнями відповідно до норм міжнародного гуманітарного права. МКЧХ іноді грає роль спостерігача в ході навчань і маневрів.

СПРИЯННЯ ЗАХИСТУ ОСІБ, ЯКІ ТРИМАЮТЬСЯ ПІД ВАРТОЮ

Люди, позбавлені волі, перебувають у вкрай вразливому становищі. Ця вразливість посилюється в разі збройного конфлікту чи інших форм насильства, коли надмірне застосування сили і злидні, яких зазнають люди в тюрмах, можуть ще більше зростати. Тому МКЧХ працює над тим, щоб запобігати насильницьким зникненням, позасудовим стратам, тортурам та іншим формам жорстокого поводження і зрештою покласти їм край. Ми відновлюємо зв'язки між в'язнями і їхніми сім'ями та за необхідності вживаємо заходів, щоб покращити умови тримання відповідно до міжнародних правових норм і стандартів.

Бесіди без свідків

Регулярні відвідування місць тримання під вартою є дуже важливими для нашої роботи з надання допомоги в'язням. На підставі побаченого ми представляємо владі конфіденційні доповіді і за необхідності надаємо матеріальну або медичну допомогу в'язням. В ході відвідувань делегати МКЧХ проводять наодинці бесіди з в'язнями. Вони записують прізвища в'язнів, щоб мати можливість і далі стежити за їхньою долею. В'язні можуть розповісти про проблеми гуманітарного характеру, які у них виникають.

МКЧХ утримується від того, щоб займати будь-яку позицію щодо причин, з яких особи тримаються під вартою. Ми лише намагаємося домогтися того, щоб в'язням надавали всі судові гарантії, на які вони мають право згідно з міжнародним правом і внутрішньодержавним законодавством.

Погляд на систему в цілому

Повідомляючи свої рекомендації тюремній адміністрації, ми розглядаємо не тільки індивідуальні випадки, але й недоліки всієї системи, які позначаються на здоров'ї і стані ув'язнених. Тому наші рекомендації владі ґрунтуються на ретельній оцінці всієї пенітенціарної системи, включаючи законодавство, тюремні структури, управління, систему організації харчування і якість медичної допомоги.

Дізнайтеся більше і ознайомтеся на сайті www.icrc.org/discover зі списком умов, які повинні виконуватися, щоб МКЧХ здійснював відвідування.

James Nachtwey/ICRC/MII

Визнане право

Женевські конвенції визнають право МКЧХ відвідувати військовополонених і інтернованих цивільних осіб в разі міжнародних збройних конфліктів. Заважати нашим делегатам виконувати їхні обов'язки — це порушення гуманітарного права. У разі неміжнародних збройних конфліктів загальна стаття 3 чотирьох Женевських конвенцій уповноважує нас пропонувати свої послуги сторонам у конфлікті. Багато країн приймають наші пропозиції щодо відвідування осіб, які тримаються під вартою, багато в чому завдяки нашій заслуженій репутації в цій сфері. У ситуаціях, які не сягають рівня збройного конфлікту, ми пропонуємо відвідувати в'язнів на підставі Статуту Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця.

ЗАХИСТ НАЙБІЛЬШ УРАЗЛИВИХ

Серед цивільного населення є деякі категорії осіб (жінки, діти, біженці і переміщені особи), які користуються особливим захистом міжнародного права. Наші зусилля щодо захисту цих вразливих груп зосереджені на зміцненні їхньої здатності вміти впоратися з труднощами. Ми робимо все можливе, щоб дати цим людям шляхи і засоби, необхідні для гідного і безпечного життя.

Переміщені особи

Збройні конфлікти часто призводять до того, що безліч цивільних осіб змушені залишати свої домівки і шукати притулку в інших частинах своєї країни. У більшості випадків переміщеним особам доводиться залишати практично все своє майно. Часто вони також позбавлені можливості заробити собі на життя. У зв'язку з їхнім вкрай небезпечним становищем, переміщені особи — одні з основних одержувачів нашої допомоги.

Біженці

Люди, які тікають через міжнародні кордони і визнаються біженцями, мають право на захист і допомогу з боку Управління Верховного комісара ООН у справах біженців. У таких випадках МКЧХ відіграє допоміжну роль, особливо в тих випадках, коли біженці користуються захистом гуманітарного права. Ми також пропонуємо послугу обміну посланнями Червоного Хреста, які допомагають біженцям відновити зв'язок із родичами, з якими вони були розлучені.

МКЧХ допомагає переміщеним особам і біженцям, які часто кидають все своє майно, коли рятуються від збройного конфлікту або насильства. Ці люди втекли з Сирії до сусідньої Йорданії в 2013 р.

Під час конфлікту діти є особливо беззахисними перед лицем експлуатації та жорстокого поводження. Співробітниця МКЧХ розмовляє з хлопчиком у транзитно-координаційному центрі для дітей, яких було завербовано у збройні сили і озброєні групи. Гома, Демократична Республіка Конго.

Діти

В результаті конфлікту та інших форм насильства діти опиняються розлученими з родичами, їм доводиться тікати з домівок, їх убивають, калічать, експлуатують і піддають сексуальному насильству. Вони також стають очевидцями звірств, скоєних щодо їхніх батьків або інших родичів. І, попри захист, що надається правовими нормами, в деяких частинах світу дітей, як і раніше, вербують до збройних сил і збройних груп. Вони часто носять зброю і беруть активну участь у бойових діях. Або ж їх можуть використовувати в інших ролях, які піддають їх великій небезпеці (наприклад, з метою перенесення боєприпасів).

Дізнайтеся більше про особливий правовий захист дітей на сайті www.icrc.org/discover

НЕ ТІЛЬКИ ПЕРША ДОПОМОГА

Антуанетта Мкіндо Мбіла вперше зустрілася з МКЧХ в кінці 1990-х років, коли в її країні — Демократичній Республіці Конго — вибухнула війна. Їй було 18 років. «МКЧХ допомагав возз'єднувати дітей, що загубилися, з їхнім родичами», — згадує вона.

Майже десять років потому, після нового спалаху війни, вона знову побачила примітну емблему Червоного Хреста в дії. «Я пам'ятаю, як чоловіки в жилетах з Червоним Хрестом заходили в буш, куди безліч людей тікало від боїв, і виносили поранених на носилках».

Claire Doole/ICRC

Не тільки тілесні рани

Але коли Антуанетта познайомилася з МКЧХ ближче, вона зрозуміла, що ми прагнемо лікувати не тільки конкретні поранення, але і більш довгострокові фізичні наслідки і психологічні травми, завдані насильством. Антуанетта на той час вже заснувала організацію для захисту здоров'я й економічних інтересів жінок. У 2008 р. вона вирішила відвідати один із наших курсів, присвячених просвітницькій роботі в галузі охорони здоров'я та безпеки серед жінок, зґвалтованих під час конфлікту.

З тих пір Антуанетта, отримавши підготовку в якості спеціаліста з соціально-психологічної роботи, очолює пункт психологічної допомоги, де жінки, постраждалі від сексуального насильства, можуть розповісти про це і отримати психологічну підтримку та консультації, не побоюючись звинувачень і відторгнення. «Нас добре навчили, як розпізнавати симптоми сексуального насильства і знаходити рішення», — каже вона.

Допомога жертвам сексуального насильства

В ході деяких криз ми надаємо набори для зґвалтованих жінок. Вони містять засоби екстреної контрацепції для запобігання небажаній вагітності, антиретровірусні препарати, щоб запобігти зараженню ВІЛ, ліки від захворювань, що передаються статевим шляхом, і вакцини проти правця і гепатиту В. Ми також надаємо жертвам психологічні консультації, щоб допомогти їм оправитися від душевних травм, заподіяних сексуальним насильством.

Жінки і дівчата

МКЧХ допомагає всім жертвам конфлікту. Однак у жінок і дівчат є особливі потреби в медичній допомозі, захисті та інших сферах, на які ми намагаємося реагувати в рамках своєї діяльності. Ми підкреслюємо, що жінок і дівчат слід захищати під час конфліктів, і привертаємо увагу учасників бойових дій до того, що будь-які форми сексуального насильства заборонені гуманітарним правом.

Дізнайтеся більше про жінок і війну на сайті www.icrc.org/discover

Catalina Martin-Chico/ICRC

Коли жінки перебувають у місцях тримання під вартою, ми намагаємося реагувати на їхні особливі потреби відповідно до міжнародного права.

ВІДНОВЛЕННЯ СІМЕЙНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Щороку тисячі людей виявляються розлученими з родичами в результаті конфліктів, стихійних лих і міграції, що поширюється дедалі ширше. Люди страшенно страждають, коли втрачають зв'язок із близькими і не знають, де вони, чи не загрожує їм небезпека і чи живі вони.

МКЧХ та національні товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця працюють разом по всьому світу, щоб встановити місце перебування таких людей і відновити їхні зв'язки з рідними. Ми намагаємося розшукувати родичів, відновлювати зв'язок між людьми, возз'єднувати родини і з'ясовувати, що сталося зі зниклими безвісти.

Центральне агентство з розшуку

Ця робота координується нашим Центральним агентством з розшуку, яке було створено для відновлення зв'язків між родичами, розлученими конфліктом або іншими ситуаціями насильства. Щороку відкриваються сотні тисяч нових справ, що стосуються переміщених осіб, біженців, в'язнів або зниклих безвісти. Наш сайт в інтернеті «Відновлення сімейних зв'язків» також дає людям можливість легко подавати запити на розшук у випадку виникнення надзвичайних ситуацій.

Дізнайтеся більше на сайті www.familylinks.icrc.org

Після землетрусу 2010 року в Гаїті МКЧХ надавав людям можливість зв'язатися з близькими по супутниковому телефону.

КОЛИШНІЙ В'ЯЗЕНЬ ЗНАХОДИТЬ ВІДПОВІДІ

Коли доктор Патрісіо Бустос перебував у в'язниці в 1975 р. під час правління військової диктатури в Чилі, відвідування одного з наших делегатів допомогли йому, за його словами, уникнути сумної долі багатьох співвітчизників. «Той факт, що МКЧХ зареєстрував мене і повідомив родичам, що я живий, послужив гарантією того, що мене таємно не вб'ють», — каже він. Зараз, понад 40 років по тому, Бустос керує Судово-медичною службою Чилі. Одне з його основних завдань — допомогти родичам тих, хто пропав безвісти в роки диктатури.

Hector Gonzalez de Cunco/CRC

Сьогодні Судово-медична служба Чилі служить зразком для держав, які використовують судову медицину для впізнання останків зниклих безвісти. МКЧХ є її основним партнером в роботі з упізнання людей, загиблих під час землетрусу в 2010 р. і під час пожежі у в'язниці, яка забрала життя 81 людини у Сантьяго в тому ж році. Завдяки роботі Бустос отримав глибше розуміння масштабів гуманітарної діяльності. «Коли делегати МКЧХ почали відвідувати мене в тюрмі, я вже знав про засновника цієї організації Анрі Дюнані і про їхню роботу під час війни. Але відвідування в'язнів було для мене чимось новим», — каже Бустос.

Після закінчення періоду диктатури в 1990 р. постійна підтримка з боку МКЧХ, його нейтральна і неупереджена позиція, за його словами, зіграли найважливішу роль у тому, що громадськість почала вірити, що вдасться допомогти сім'ям зниклих безвісти. Наша робота полягає в тому, щоб нагадувати державам, збройним силам і озброєним групам про їхнє моральне і юридичне зобов'язання надавати інформацію, яка може допомогти сім'ям дізнатися, що трапилося з їхніми близькими.

Зниклі безвісти: право на інформацію

Згідно з міжнародним гуманітарним правом основний обов'язок запобігати «зникненням» і відповідати на запити родичів про зниклих безвісти лежить на державах. Ми пропонуємо урядам рекомендації, як розслідувати справи про зникнення людей, а також допомагаємо в роботі з людськими останками і підтримуємо діяльність з упізнання загиблих. Одночасно ми надаємо підтримку їхнім родинам, які намагаються отримати хоч якусь інформацію.

ПРЕВЕНТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

МКЧХ прагне пом'якшити згубні наслідки збройного конфлікту для життя і гідності людей, наполегливо нагадуючи всім сторонам конфлікту, що навіть під час війни існують правила, яких необхідно дотримуватися.

Правила війни містяться в комплексі правових норм, які зазвичай називають правом війни, або міжнародним гуманітарним правом. Це право покликає за-
побігати людським стражданням і обмежувати їх у разі збройного конфлікту;
воно вимагає, щоб держави і недержавні озброєні групи стримували застосу-
вання сили і застосовували її лише тією мірою, яка необхідна для послаблення
військового потенціалу ворога.

Сприяння дотриманню правил війни

Правил війни повинні дотримуватися не тільки уряди і їхні збройні сили, а й організовані недержавні озброєні групи. З цієї причини ми працюємо з усіма сторонами конфлікту, щоб переконатися, що вони розуміють свої зобов'язання з гуманітарного права. Поширюючи знання і інформацію про всі норми гуманітарного права, ми намагаємося запобігти жахам війни або хоча б обмежити їх.

Співробітник МКЧХ розповідає про право війни солдатам у Малі.

ПЕРЕДАТИ ЗВІСТКУ НА ЛІНІЮ ФРОНТУ

Коли в 2014 р. у Центрально-Африканській Республіці почалися спалахи масового насильства, першим завданням МКЧХ було надати першу допомогу пораненим і доставити життєво необхідні запаси людям, яких бойові дії змусили покинути домівки. У цій роботі ми тісно співпрацювали з Центрально-Африканським Червоним Хрестом та іншими учасниками Руху.

Як і в багатьох інших конфліктах, паралельно з наданням допомоги ми намагалися запобігти стражданню людей, що потрапили під перехресний вогонь, або хоча б звести ці страждання до мінімуму. Для цього ми вели регулярний діалог з усіма сторонами конфлікту і намагалися переконати їх дотримуватися гуманітарного права. В ході конфлікту ми зустрічалися з представниками міжнародних сил, національної армії, озброєних груп, жандармерії і поліції, а також з озброєними цивільними особами, з метою домогтися більшої поваги до поранених, хворих, в'язнів і цивільного населення в цілому, а також ефективнішого захисту цих людей. В обстановці, насиченій гнівом, ненавистю і жадобою помсти, це досить складне завдання. «Потрібен час, — каже Жан-Франсуа Сангсю, глава делегації в Бангі, столиці Центрально-Африканської Республіки. — Але ми повинні невпинно пояснювати і домагатися дотримання гуманітарного права. Якщо люди будуть краще знати право, можливо, вони не будуть його порушувати».

Делегат МКЧХ пояснює норми міжнародного гуманітарного права і права прав людини солдатам і поліцейським в Центрально-Африканській Республіці.

Збройні сили держави

На державах лежить юридичне зобов'язання забезпечити належне знання права збройних конфліктів їхніми збройними силами на всіх рівнях підпорядкування. Вони також повинні забезпечити застосування цих норм в будь-яких ситуаціях. МКЧХ сприяє дотриманню міжнародного гуманітарного права і його імплементації у внутрішньодержавному законодавстві, а також допомагає державам включити його у повному обсязі у військову доктрину і підготовку кадрового складу.

Недержавні озброєні групи

Більшість сьогоденішніх збройних конфліктів є неміжнародними, і в них беруть участь люди зі зброєю в руках, які найчастіше пройшли невеликий курс спеціалізованої підготовки або не підготовлені взагалі. Тому ми намагаємося налагодити зв'язки і побудувати відносини з усіма сторонами конфлікту, зокрема і з недержавними озброєними групами. Ми поширюємо знання і інформацію про гуманітарне право, діяльність та методи роботи МКЧХ, національних товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Таким чином, забезпечуючи більшу безпеку гуманітарних працівників, ми полегшуємо їм доступ до людей, які постраждали від конфлікту.

Правоохоронні органи

Ми також регулярно працюємо з поліцією і силами безпеки, оскільки їх часто залучають під час збройних конфліктів та інших ситуацій насильства. Ми роз'яснюємо їм свою діяльність і намагаємося домогтися того, щоб ці сили отримали достатню підготовку в галузі застосування гуманітарного права і права прав людини в правоохоронних операціях.

Міжнародна арена

Наша штаб-квартира і делегації ведуть гуманітарну дипломатію на національному, регіональному та міжнародному рівнях. Ми порушуємо теми, які викликають занепокоєння, у діалозі з тими, хто має вплив в таких найважливіших питаннях, як доля людей, що опинилися в зоні бойових дій, доставка гуманітарної допомоги та доступ до місць тримання під вартою.

Погляд у майбутнє

Ми також докладаємо всіх зусиль, щоб поширювати знання про гуманітарне право серед журналістів, у школах і вузах, а також у компаніях (у тому числі в тих, що працюють у зонах бойових дій). Підвищуючи поінформованість громадськості, ми сподіваємося домогтися більшої поваги до норм гуманітарного права і суворішого їх дотримання.

НА ШЛЯХУ ДО ГУМАННІШОГО МАЙБУТНЬОГО

Перша Женевська конвенція була підписана представниками 16 країн у 1864 р. Відтоді МКЧХ відіграє ключову роль у поширенні і розвитку міжнародного гуманітарного права, яке захищає людей під час конфліктів і закріплює їхнє право на гуманітарну допомогу.

Ми продовжуємо грати активну роль у розробці нових норм, покликаних зменшити страждання людей, одночасно зміцнюючи дієвість вже наявних норм. Прийоми ведення війни і види озброєнь змінилися. Утім, міжнародна спільнота все більшою мірою усвідомлює, яких страждань завдає війна, у тому числі завдяки роботі МКЧХ та інших учасників Руху.

Втілення права в життя

У 2011 р., наприклад, Рух і держави-учасниці Женевських конвенцій ухвалили чотирирічний план дій, складений МКЧХ. План покликаний покращити доступ цивільних осіб до гуманітарної допомоги і посилити захист певних категорій, таких як діти, жінки, інваліди та журналісти.

ICRC Archives

Заснування МКЧХ прямо пов'язане з підписанням у 1864 році першої Женевської конвенції про покращення долі поранених і хворих воїнів під час сухопутної війни (зліва). Конвенція заклала основу для створення правової бази для захисту людей під час війни.

Справа вгорі: МКЧХ звертається до засідання Європейського союзу у питанні забезпечення захисту медичних працівників та установ. 2014 р.

Договори в галузі гуманітарного права

Чотири Женевські конвенції 1949 р. і три Додаткові протоколи 1977 р. і 2005 р. доповнюються іншими важливими договорами. До них належать договори, які забороняють застосування тих видів зброї, які завдають неприйнятної шкоди, наприклад, вибухові кулі (1868 р.), кулі, що легко розгортаються (1899 р.), хімічна та біологічна зброя (1925, 1972 і 1993 рр.), боєприпаси з осколками, які неможливо знайти (1980 р.), засліплювальна лазерна зброя (1995 р.), протипіхотні міни (1997 р.), касетні боєприпаси (2008 р.). Існують також договори, які обмежують застосування певних видів зброї, наприклад запалювальної зброї (1980 р.), але не забороняють її повністю.

Нові види зброї, нові засоби ведення війни

Попри мінливий характер війни й озброєнь, норм гуманітарного права необхідно дотримуватися завжди. Утім, застосування чинних норм до нових технологій не завжди буває простим і однозначним. Чи достатньо зрозумілими є норми стосовно конкретної технології? Яким буде її вплив? МКЧХ регулярно бере участь в обговореннях цих видів зброї і проблем, які вони ставлять перед гуманітарним правом.

Знак, що попереджає про небезпеку боєприпасів, що не вибухнули. Ліван.

ОБМЕЖИТИ ГУМАНІТАРНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ

Протягом понад 150 років існування нашої організації ми спираємось на власний досвід, отриманий на місцях, щоб попереджати держави про неприйнятно високу, з гуманітарної точки зору, ціну застосування певних видів зброї. У рамках нашого мандата, згідно з яким ми надаємо захист і допомогу жертвам збройних конфліктів та інших форм насильства, ми закликаємо держави розробляти нові міжнародні норми для розв'язання цієї проблеми.

Звернення до держав

Кілька прикладів: у 1918 р. ми звернулися до держав із закликом заборонити отруйні і задушливі гази (в результаті чого був ухвалений Женевський протокол 1925 р.); у 1945 р. ми вперше закликали держави заборонити ядерну зброю; в 1994 р. ми закликали держави-учасниці Конвенції про конкретні види звичайної зброї (Конвенції про негуманну зброю) заборонити засліплювальну лазерну зброю; у 1997 р. ми закликали держави заборонити і знищити протипіхотні міни; а в 2000 р. ми закликали держави звернути увагу на страждання, яких завдають міни та боєприпаси, що не вибухнули. В результаті, у 2003 р. був прийнятий Протокол V до Конвенції про негуманну зброю, який зобов'язав держави реєструвати інформацію про райони, де залишилися міни та боєприпаси, що не вибухнули, і поширювати її, а також здійснювати в таких районах розмінування.

Бомби, що не вибухнули, в Лаосі — незадовго перед тим, як їх благополучно знищили фахівці з розмінування.

Jim Holmes/CRC

Приватні сили безпеки

Останніми роками приватні військові та охоронні компанії дедалі частіше надають свої послуги в зонах конфліктів. Ці послуги варіюються від матеріально-технічної підтримки до управління об'єктами, а в деяких випадках включають в себе безпосередню участь у військових діях. Разом із Федеральним департаментом закордонних справ Швейцарії ми виступили з ініціативою, яка дозволила ухвалити у 2008 році Документ Монтрю. У ньому перелічуються правові зобов'язання держав і приватних компаній, а також вказується, як держави можуть найбільш ефективно сприяти дотриманню гуманітарного права і права прав людини під час збройних конфліктів.

Регіональні договори

Ми надаємо рекомендації і підтримку у розробці великих регіональних угод, які захищають людей, постраждалих від конфліктів. Наприклад, у 2009 році Африканський союз ухвалив Кампальську конвенцію — перший міжнародний договір, ухвалений на континенті з метою надання захисту та допомоги переміщеним особам.

Внутрішньодержавне законодавство

За допомогою нашої Консультативної служби з міжнародного гуманітарного права ми підтримуємо держави у справі прийняття внутрішньодержавного законодавства, яке надає чинності положенням гуманітарного права.

«Робота з МКЧХ виявилася вкрай корисною. Ми змогли об'єднати його досвід знешкодження наземних мін з нашою здатністю об'єднати держави-члени Союзу. З того часу ми продовжили спільну роботу у низці питань, що стосуються безпосередньо гуманітарного права».

Ель-Гассім Уейн, керівник Департаменту миру і безпеки Африканського союзу

Catalina Martín-Chico/Cosmos

Catalina Martín-Chico — перша володарка "Humanitarian Visa d'or", призу МКЧХ на 23-му міжнародному фестивалі фотожурналістів "Visa pour l'image", Перпіньян, Франція, вересень 2011 р.

МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПІД ЗАГРОЗОЮ

Під час збройних конфліктів безпечний доступ до послуг охорони здоров'я часто страждає одним із перших. Хворі і поранені не можуть отримати необхідну медичну допомогу з цілої низки причин: вони не в змозі вільно переміщатися внаслідок бойових дій; автомобілі швидкої допомоги, які повинні по них приїздити, затримують на контрольно-пропускних пунктах; медичні установи, де їх повинні лікувати, виявляються пошкодженими або знищеними; медичних працівників, які повинні за ними доглядати, вбивають або змушують тікати.

Напади на медичні установи і медичних працівників у країнах, де система охорони здоров'я і без того зазнає значних труднощів, з року в рік не дають можливості тисячам людей відвідати лікаря або зробити життєво необхідні щеплення.

Право надавати допомогу

Міжнародне гуманітарне право і міжнародне право прав людини захищають хворих і поранених, а також тих, хто ними опікується. На жаль, цими нормами часто нехтують. Тому в 2011 р. Рух запустив проект «Надання медичної допомоги під загрозою», який був покликаний забезпечити безпечний доступ до медичної допомоги людям, які живуть в

обстановці збройного конфлікту і інших надзвичайних ситуацій, і підвищити безпеку працівників, які відважно намагаються надавати медичні послуги.

Усе, скрізь і завжди

Проект охоплював всі основні сфери нашої роботи: захист, допомогу і превентивну діяльність — і містив багато різних напрямків: дослідницьку роботу для оцінки масштабу і характеру насильства; практичні кроки з покращення безпеки медичних працівників та установ; публічні заяви, що привертають увагу до порушень і типових сценаріїв протиправних дій; а також інформаційно-роз'яснювальну роботу. Ми старанно працювали над тим, щоб переконати уряди вдосконалювати закони щодо захисту пацієнтів і тих, хто за ними доглядає, а також забезпечувати виконання цих законів.

Партнерство в ім'я безпечного надання медичної допомоги

МКЧХ та національні товариства Червоного Хреста і Червоного Півмісяця співпрацюють із багатьма урядами і міжнародними організаціями, такими як ООН, Африканський союз і Всесвітня організація охорони здоров'я, з метою домогтися успіху у здійсненні проекту. Ми також об'єднуємося з такими професійними організаціями, як Всесвітня медична асоціація, Міжнародна рада медичних сестер і Міжнародний комітет військової медицини, щоб розробити рекомендації, які могли б забезпечити безпечніший доступ до медичної допомоги і безпечніше її надання під час збройних конфліктів.

Дізнайтеся більше про проект «Надання медичної допомоги під загрозою» на сайті www.icrc.org/discover

ЗНАЙОМСТВО З МАЙБУТНІМ

Зміна технологій, засобів і завдань

Технології зачіпають всі сфери життя, і конфлікти — не виняток. Протягом останніх десяти років, наприклад, світ став свідком використання безпілотних літальних апаратів. Якщо говорити більш загальними словами, уряди і виробники зброї розробляють широкий асортимент автоматичної й автономної зброї, а також засобів ведення кібервійни.

Технології змінюють способи ведення війни, і міжнародне право повинно йти в ногу з часом. Необхідно досягти чіткого розуміння того, як чинні закони й договори застосовуються до нових технологій; можливо, потрібно буде досліджувати й розвивати нові галузі міжнародного гуманітарного права. З цією метою МКЧХ стежить за змінами в галузі озброєнь і підтримує постійний діалог з державами з цих питань.

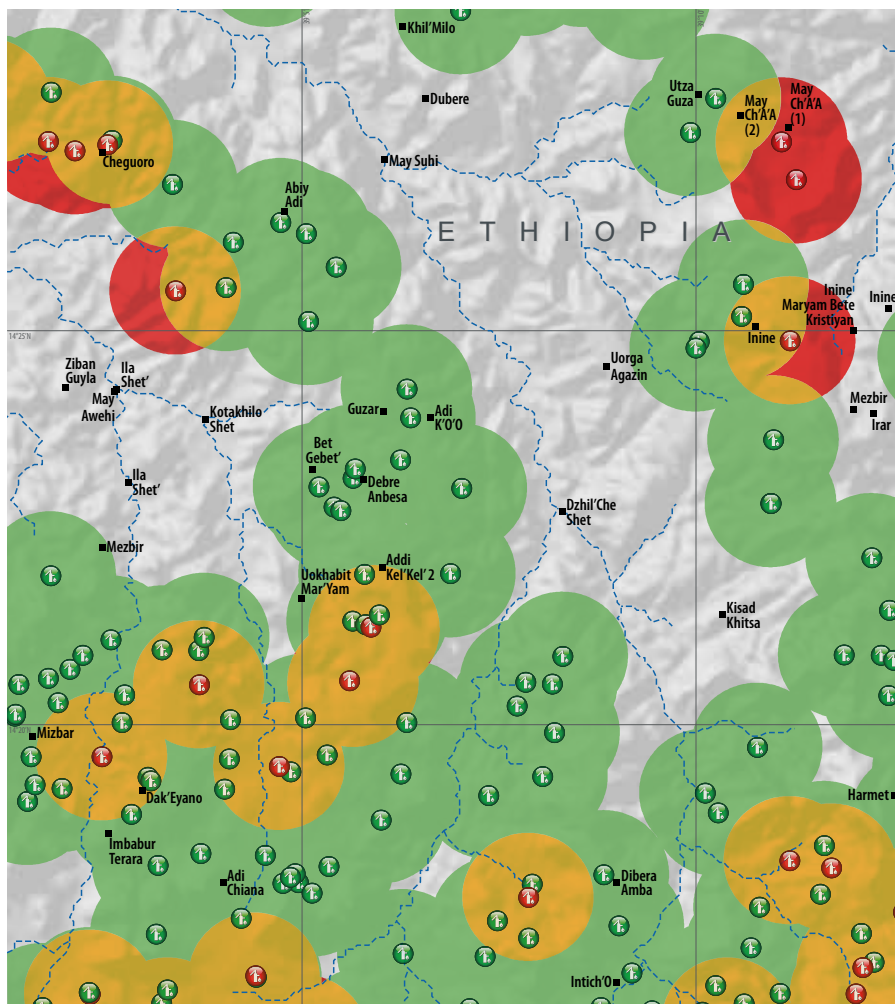
Нові можливості

Технологічні досягнення несуть із собою й інші зміни. Смартфони, ноутбуки і досконаліші комунікаційні мережі пропонують нові способи розв'язання складних кризових ситуацій. Цифрові карти зони кризи, наприклад, дозволяють наносити на них найважливішу інформацію в режимі реального часу через інтернет або мережі мобільного зв'язку. У МКЧХ також з'явилися нові способи передачі важливої інформації безпосередньо до найбільш постраждалих. І постраждалий в конфлікті люди можуть повідомити про свої потреби більш прямо і предметно. Це дозволяє нам більш цілеспрямовано надавати допомогу і ефективніше координувати свої дії з нашими партнерами.

Постійні покращення

Наша рішучість полегшувати людські страждання під час конфліктів залишається незмінною і такою ж сильною, як і в момент заснування МКЧХ понад 150 років тому. Ми продовжуємо використовувати свій досвід, щоб допомогти найбільш постраждалим вести здорове, продуктивне й гідне життя.

Дізнайтеся більше про МКЧХ на сайті www.icrc.org/discover

WATER ACCESSIBILITY MAP – Woreda Ahferom, Ethiopia, December 2011

Tigray Water Resource authorities have set themselves a goal: no village in Tigray will be farther than 1.5 kilometres away from a source of water.

The map above was created by the Tigray Water Resource Bureau after an inventory of all the water points in Woreda Ahferom in 2011.

It shows which villages have access to water within 1.5 kilometres and which do not, thereby indicating where water points have to be repaired or constructed.

Areas and villages

- Served by functioning water points within 1.5 km
- Served by partially functioning water points within 1.5 km – *Repairs are needed*
- Served by broken water point within 1.5 km – *Repairs are urgently needed*
- Not served by a water point within 1.5 km – *Additional water points are needed*

Hand pumps

- Working
- Broken

Data sources:
Locality: OSRM, Gazetteer
Water Points: ICRC and
Tigray Water Resource Bureau
Basemap: SRTM Shaded Relief

0 2 km
Proprietary © 2011, 2012, 2013
ENC124-13 Water Access: REFERRON

Ця цифрова карта, розроблена управлінням водного господарства регіону Тиграй в Ефіопії в партнерстві з МКЧХ, дозволяє членам місцевого водного господарства завантажити інформацію про стан свердловин і джерел води. Вони також можуть відстежувати доступ жителів села до води і необхідність ремонту свердловин.

Ми, МКЧХ, використовуємо для поширення інформації різні засоби, включаючи наш канал RSS, що працює в режимі реального часу, обліковий запис у Твіттері, сторінку у Фейсбуці і вебсайт (www.icrc.org). Ми також співпрацюємо з інформаційними агентствами, привертаючи увагу до гуманітарних проблем і сприяючи забезпеченню безпеки журналістів, що працюють у зонах, де йдуть бойові дії або відбуваються інші ситуації насильства.

Дізнайтеся більше на сайті www.icrc.org/discover

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

Міжнародний Комітет Червоного Хреста (МКЧХ) є неупередженою, нейтральною та незалежною організацією, цілі й завдання якої мають виключно гуманітарний характер і полягають у тому, щоб захищати життя і гідність людей, що постраждали через збройні конфлікти та інші ситуації насильства, і надавати їм допомогу. Поширюючи та зміцнюючи гуманітарне право й універсальні гуманітарні принципи, МКЧХ докладає усіх зусиль для того, щоб запобігти стражданням людей. МКЧХ, заснований у 1863 р., стоїть біля витоків Женевських конвенцій та Міжнародного руху Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. МКЧХ керує діяльністю Руху щодо надання міжнародної гуманітарної допомоги в ситуаціях збройних конфліктів та інших ситуаціях насильства, а також координує її.

МК4Х